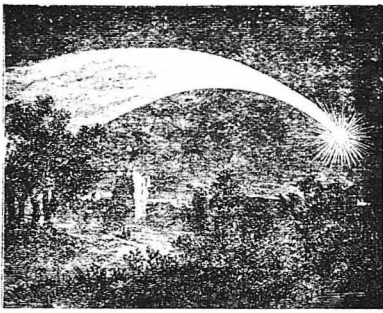

ΔΟΞΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΕΝΑ ΣΗΜΑΝΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ.—(Μετέωρον παρατηρηθέν στο Νουρφουράχ της Αγγλίας το 1751). Βλέποντας τη μεγάλη αυτή φωτεινή λουριά, μήκος πολλών χιλιάδων λευγών, οι άνθρωποι του Μεσαίωνα, ένοσθον άπειρώτατο τρομό και νόμισαν πως έρχανε το τέλος του κόσμου...

νενα του πλανήτου μας, κατά την οποία ζωή πειά δεν θα υπάρξει κατά την οποία και η γη θα πάψει ν' άποτελή μέρος του συστήματος των κόσμων. Κι' η καταστροφή αυτή θα έπελθη γιατί ο θάνατος είναι κοινός νόμος για κάθε πράγμα που ζει. Αυτό άλλωστε συμβαίνει και με όλα τ' άλλα άστρα. Μηπως δεν έχει εξακριβωθεί ότι η σελήνη είναι ένας νεκρός κόσμος; Για ποιο λόγο τότε η γη μας να διαφύγει του γενικού και παγκοσμίου αυτού κανόνος;

Αν λοιπόν η γη μας πρόκειται να καταστραφεί, πώς και πότε θα έπελθη η καταστροφή αυτή; Έπί ποσόν άκόμα καιρό ο πλανήτης μας θα παρουσιάζει το θέαμα που βλέπουμε έμεεις σήμερα; Παρουσιάζει σήμερα η γη σημεία παρακμής και γηρατειών; Πινα φαινόμενα θα προσηγγίζουν άραγε του τραγικού τέλους της; Θα δοίμε τάχα τά βουνά να κατακρημνίζονται και τις θάλασσες να κατακλύζουν την έπιφάνεια του πλανήτη μας;

Αλλά και χιλιά δυο άλλα έρωτήματα, τά οποία και η σύγχρονη έπιστήμη εξετάζει, άλληλ' ήσαν παντοειή τους ανθρώπους. Άπο των αρχαιοτάτων χρόνων, όλοι οι λαοί της γης φανταζομταν, καθέννας με τον τρόπο του, το μορφιαίο τέλος του κόσμου, σ' νδιώνοντάς το με τις θρησκευτικές τους πεποθήσεις και τη φύση του ιδίαιότος στο όριο ζωόσαν. Καθένας από τους λαούς αυτούς έπίστευε ότι τά κακά άπο τά οποία είχαν περισσότερο ύποψέρει και τους ελγαντομάζει, θα γίνοντοσαν και οι αρ' ενεοι της γενικής καταστροφής του κόσμου. Άπό τις δοξασίες αυτές γεννηθηκαν ένα σωρό δραματικοί θρύλοι και σκοτεινές παραδόσεις, τις όποιες έχρησιμοποίησαν οι ποιητά και οι καλλιτέχναι για νά συνθέσουν έργα μεγάλης έμπνεύσεως. Και νά πρώτα η τρομερή προφητεία της 'Αποκαλύψεως για το τέλος της γης: "Τότε, είτε ο προφήτης, ήρώθηκε από το πηγάδι της; άβυσσού κλυτών όμιλος μ' άεινον που βγάξει μια μεγάλη φωτιά. Σεισμός μέγας έγινε κι' ό ήλιος σκοτίστηκε. Η σελήνη φαινόταν σά νάστεις αίμα. Τα άστρα τούρανου άρ' χσαν νά πέφτουν άπάνω στη γη. Ο ούρανος άποτραβήχτηκε σάν ένα χαλί που τό σηκώνουν. Τά βουνά και τά νησιά άλλαξαν θέσι και μια μεγάλη μάχη γίνονταν στον ούρανο: Ο Μιχαήλ και οι άγγελοί του πολεμούσαν εναντίον τούδράκου, τού μεγάλου φειδιού. Τότε άκουσαν μια φωνή μέσ' στον ούρανο που έλεγε: "Τώρα άρχίζει η ειρήνη, η δύναμις, η βασιλεία του Θεού μας". Κατόνιν έβδα ένα καινούριο κόσμο και μια καινούργια γη."

Καταστροφή του παλαιού κόσμου και γέννησις ενός καινούριου, αυτό είναι το διπλό γεγονός το οποίο προαναγγέλλουν όλ' οι παλαιοί θρύλοι, είτε των βορείων λαών εν' αυτοί, είτε των Νοτίων. Κι' άς άνοιξουμε πρώτα τις "Ένταξ", το ιερό βιβλίο των Σκανδιναυών. Σ' αυτές παρουσιάζεται το ψήγος ως τό στοιχείο που θα καταστρέψει τον κόσμο. Συνειδητομένοι νά ύποφέρουν διαρκώς από τό κρύο οι Σκανδιναυοί, φανταζομταν ότι αυτό θα ήταν τό στοιχείο που θα κατέστρεφεν τον κόσμο. Γι' αυτό και η παράδοσίς τους περι συντελείας του κόσμου προβλέπει έναν τρομερό χειμώνα, ο όποιος θα βασιλεύει τρία δόκωρα χρόνια. Κατά τό διάστημα του χειμώνας αυτού, κάθε βλάστησις θα εξαφα-

Πότε θα καταστραφεί η γη. Τί λέει η 'Αποκάλυψις. Αι παραδόσεις των διαφόρων λαών Οι "Ένταξ" των Σκανδιναυών. Σημεία και τέρατα. Ο νέος κόσμος που θα γεννηθί μετά την καταστροφή της γης. Δοξασίες των Αιγυπτίων. Οι προφήται του τέλους του κόσμου. Οι κομήται και τά άλλα εσθράνια φαινόμενα. Όταν ο ήλιος θα σβύσει!... Η βροχή των άστρων και η πυρκαϊά της γης. Πότε θα έπέλθι το τέλος του κόσμου, κτλ. κτλ.

Ασφαλώς η γη θα καταστραφεί κάποτε. Θάρθη μιά μέρα κατά την όποία τό γένος των ά ν θρώπων, καθώς και τά έργα τους, θα χαθούν από την επιφάνεια της γης. Πότε θα έπέλθι τό τέλος του κόσμου, κτλ. κτλ.

νιστή και τά ζώα των κάμπων και των δασών θα ψοφήσουν. Τά βουνά θάρχίσουν νά τρέμουν, ή θάλασσα θα ξερναίε τά ψάρια της, τά φύκια της, και όλα τά ναυάγια, που από αιώνων βρίσκονται μέσα στά βάθη της. Σ' όλη τη γη θάνηχθουν τρομεροί κρύοι, σά νά συνιρβεται στα διάφορα σημεία της. Τά άστρα θα σκοτισθούν και θα σβύσουν. Τέλος ο τρομερός άϊκος της μυθολογίας των Σκανδιναυών Φανρις θα καταβροχθήση τον ήλιο, ενώ ο άϊκος Μόνγκνιερ θα καταβροχθήση τη σελήνη, ενώ ή θάλασσα θα πλημμυρίση τά στερεά και νά καταστρέψει κάθε ζωή. Τότε άπάνωστην έρημομένη και άφανισμένη ζωή, που θα εινε χωρίς φώς και θερμότητα, θάρχιση ένας τρομερός πόλεμος μεταξύ των θεών του Καλού και του Κακού. Έτσι, μετά τό θάνατο των ανθρώπων, θα έπακολουθήση ο θάνατος των θεών, ενώ τά τελευταία συντάγματα της γης θα καταποντισθούν μέσα στον άπέραντο Ωκεανό.

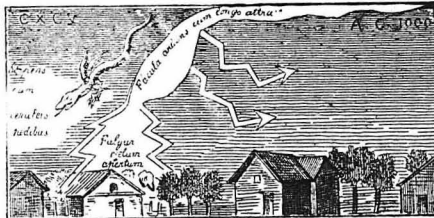
Μά τότε από την άγαλιά των κυμάτων θα βγί μια καινούργια καταπόρση γη. Οι κάμποι θα δύνουν τά άσπρα τους στον κόσμο, χωρίς νά τους σπείρει κανείς, τά βάσινα του κόσμου θα πάψουν, και τό κακό θα έμφανισθί από του προσώπου της γης.

Οι Άνδοί, άναθέτως, ως κατοικούντες θερμά κλίματα, θεωρούν τη φωτιά ως τό στοιχείο που θα καταστρέψει τη γη. Γι' αυτούς, όπως και για τους Σκανδιναυούς, τό τέλος του κόσμου, θα έπέλθη ύστερ' από μια τρομερή μάχη μεταξύ των θεών του καλού και του κακού. Η ήμερα της καταστροφής της γης, θα είναι και ή ήμερα κατά την όποία θα δοθί ένα τέλος στον άγώνα του καλού και του κακού, που έχει άρχισει από της κτίσεως του κόσμου. Την ήμερα αυτή, τό πνεύμα του Καλού, ο Όρμουζδ θα θραμβεύση τον πνεματοστού Κακού, του Άχριμον, τό όποιο νικημένο θα σωριασθί μέσα στην άβυσσο του σκοταδιού. Μά και ή γη που έπί τόσους αιώνες ήταν ο τόπος της άδικίας και του έγκλήματος, άρ' έπει κι' αυτή νά παρηγορηση τη θέσι της σ' ένα καινούριο κόσμο του καλού. Γι' αυτό από τά βουνά θάρχίσουν νά κυλούν στις χώρες ποτάμια φωτιάς που θάφανίσουν τά πάντα. Έτσι θα παρουσιασθί ο καινούριος κόσμος, ο Αρμουζδ, τό πνεύμα του Καλού, θα βασιλεύση.

Οι Αιγύπτιοι πάλι που ζούν σε μια χώρα την όποία ποτίζουν δόκωληρη τά νερά του Νείλου με τις περιοδικές πλημμύρες του, συνθησομένοι νά περιμένουν όλα τά καλά και τά κακά, άπο την εύνοια ή την όργη του ιερού ποταμού τους, φανταζονται ότι τό τέλος του κόσμου, θα προέλθι από τό Νείλο. "Υστερ' από τρεις χιλιάδες χρόνια, —λέει ή σχετική παράδοσίς τους— ο Νείλος άντι νά πλημμυρίση την Αίγυπτο με τά ευεργετικά νερά του, θα την πλημμυρίση με φωτιά και έτσι ο κόσμος θα καταστραφεί μέσα στις φλόγες που θα σκορπίση τό ποτάμιο."

Όπως βλέπει κανείς οι περιγραφές αυτές του τέλους του κόσμου, έχουν πολλές αναλογίες μεταξύ τους. Φαίνεται ότι ή ιδέα της καταστροφής γενναίε μέσα στο μυαλό των ανθρώπων τις ίδιες εικόνες.

Αυτές οι εικόνες μάς παρουσιάζουν τό τέλος του κόσμου και ένα θέαμα φρίκης και τρόμου. Μονάχα έπειδή τό προαναγγέλλουν για ένα πολύ μικρόν μέλλον, ή φρίκη αυτή λιγοστεύει λόγω της άποστάσεως που χωρίζει την εποχή μας από την εποχή της προβλεπομένης συντελείας. Μά φαντασθίτε αν μάς άνηγγέλλετο ότι τό τέλος του κόσμου θα έπέλθι έπί των ήμερών μας, ότι θάνικρούσαμε τό θέαμα της καταστροφής, ότι σε μερικές ήμερες ή μερικές ώρες θα βλέπαμε νά σβύνουνε τ' άστρα, ο ήλιος και νά εξαφανίζονται κάθε ίχνος ζωής από τη γη! Ποιος έρχεσε τότε νά εινε ο τρόμος μας! Και όμως αυτόν τον τρόμό νά τον έννοιωσαν συχνά οι άνθρωποι στο παρελθόν. Πέρασε μάλιστα ένας χρόνος, τό έτος 1000 μ. Χ. το όποιο οι άνθρωποι τό θεωρούσαν ότι έμελλε νά εινε τό τελευταίο του κόσμου. Τόσος ήταν ο τρόμος που κατέλαβε τότε τις καρδιές των ανθρώπων, όστε τό έτος αυτό έμεινε ιστορικό στα χρονικά της παγκοσμίου ιστορίας.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΟΠΩΣ ΤΟ ΠΡΟΕΒΑΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ.—Τά σημεία και τέρατα που περιέγραψαν οι άνθρωποι έξ' όθρανο: κατά τό τρομερό έτος 1000, κατά τό όποιο όποις έλεγαν οι αστρολόγοι, ότι έπέρχεται το τέλος του κόσμου.

Ο ΚΟΜΗΤΗΣ ΤΟΥ 1528.—(Σχεδιαγράμμα του περιφήμου χειρογράφου του Μεσαίωνα Άμθροσίου Παριέ). Μά το συμβολικά αυτά όπλα, τά κομμένα κεφάλια, κτλ., ο Παριέ προσέθεσε νάπαικνισθί τον τρόμο που προκαλούσε ή έμφάνισις ενός κομήτου στους ανθρώπους της εποχής του.

Ίδου πώς συνέβη τό πράγμα.

Κατά τὸ 960 μ. Χ. κάποιος μοναχὸς ἀπὸ τῆς Θουριγγίᾳ, στη- ριζόμενος σ' ἓνα δυσκολοεξηγίτου καὶ σκοτεινοῦ ἐδάριου τῆς Ἀπο- καλύψεως, προαναγγέλλει τὸν ἐρχομὸν τοῦ Ἀντιχριστοῦ καὶ τὴν καταστροφήν τῆς γῆς, γὰρ τὴν 25 Μαρτίου τοῦ ἐτους 1000. Ἀμεί- σως μὴ τεραστία ἀποδάρρουνσι κατέλαβεν τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ ἀπελπισία γέμισε τὴς καρδίαις τους. Ἐπαύαν νὰ ἐργάζον- ται καὶ νὰ ἐνεργῶν καὶ περιέμναν μοιραίως τὴν τελευταία τους στιγμήν. Κατὰ συμπύκνωσιν, οἱ χειμῶνες τῶν ἐτῶν ἐκείνῳ ἦσαν ἐξαιρετικῶς δραμιτικῶς καὶ λιμοὶ ἐμάστιζαν τὰς διαφόρους γούρας.

Ἡ ἀπελπισία γέμισε τὴς καρδίαις τους. Ἐπαύαν νὰ ἐργάζον- ται καὶ νὰ ἐνεργῶν καὶ περιέμναν μοιραίως τὴν τελευταία τους στιγμήν. Κατὰ συμπύκνωσιν, οἱ χειμῶνες τῶν ἐτῶν ἐκείνῳ ἦσαν ἐξαιρετικῶς δραμιτικῶς καὶ λιμοὶ ἐμάστιζαν τὰς διαφόρους γούρας. Ὁλ' αὐτὰ καὶ μερικὸ θάματα πού ὄλας ἀναφέ- ρουν καὶ οἱ χρονογράφοι τῆς ἐποχῆς συνέβησαν τότε ἐπαύθησαν τὸν τρόπο καὶ τὸν πανικό. Ὅπως μάλ-ιστα ἀναφέρει ὁ χρονογράφος Ραούλ Γκλέμπερ ὁ μαρμάρινος Χριστός, τῆς ἐκκλησίας τῆς Μητροπό- λεως τῆς Ὁρλεάνης ἄρχισε νὰ κλαίει. Ἐπίσης στήν Ὁρλεάνη τὸν ἴδιον χρόνον ἔνα πρωτὶ, καθὼς οἱ φύλα- ροι τῆς μητροπόλεως ἀνέβησαν τὴν πόρτα, εἶδαν νὰ βγαίνει ἀπὸ μέσα ἓνα; λίκος τεραστίου μεγέθους, ὁ ὁποῖος τράβηξε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ καμπαναριεῖο καὶ πιάνοντας τὸ σχοινί τῆς καμπάνης μὲ τὰ δον- τια του, ἄρχισε νὰ τὴν χτυπᾷ δυνατὰ καὶ πένθη- μα. Σ' ἓνα χρόνον πάλι τρομερὴ πυρκαϊὰ ἐξεραγήσθη στήν Ὁρλεάνη ἡ ὁποία τὴν κατέστρεψε ολόκληρη. Τὸν ἴδιον χρόνον ὁ Βεζούβος ἄρχισε νὰ βγάξῃ φλό- γες, θειεῖα, πέτρες καὶ δηλητηριώδεις ἀναθυμιά- σεις, οἱ ὁποῖες θανάτωναν τοὺς κατοίκους τῶν πε- ριχώρων. Ἐπίσης εἶδαν στὸν ὕκεανὸν νὰ πλεῖ μὴ τεραστία φάλανα τόσο μεγάλῃ ὥστε τὸ πρωτὶ φά- νηκε τὸ κεφάλι τῆς καὶ τ' ἀπόγειμα ἡ οὐρὰ τῆς. Βροχεὲς λίθων ἔσημαίωθησαν. Μία μέρα μάλιστα εἶδαν νὰ πέφτουν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν...κέρματα.

Ὁλ' αὐτὰ δὲν ἦσαν παρὰ συνήθῃ φυσικὰ φαινό- μενα τὰ ὁποῖα ἡ φαντασία τῶν περιτρωτῶν ἐνθώ- πων τὰ μεγαλοποιεῖται καὶ τὰ ἐνόμισε ὡς ὑπερφυ- σικὰ φαινόμενα καὶ ὡς προμηνύματα τῆς συντελείας τοῦ κόσμου.

Τέλος ἡ μοιραία ἡμέρα τοῦ ἐτους 1000 ἔφτασε καὶ ὁ κόσμος κατέκλυσε τὴς ἐκκλησίας, ἀναμειβόμενος μέσα σ' αὐτὴς μὲ ἀγωνία τὴν δευτέρα Παρουσία. Ὅσοτό ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου δὲν ἐπῆλθε στὴς 25 Μαρτίου καὶ ὅσο περνοῦσαν οἱ μέρες ἀπὸ τῆς μοι- ραία αὐτῆς χρονολογία ὁ κόσμος σιγα-σιγὰ ἀναθάρρυνε. Στὸ τέλος αὐτὸ τοῦ γενικοῦ τρόμου ὁρεΐλεται ἡ ἐνεργεία πολλῶν μεγαλο- πρεπῶν ἐκκλησιῶν, τὴς ὁποῖαις οἱ ἄνθρωποι ἐξίτησαν τόσο γὰρ νὰ ἐξουθενήσουν τὸ θεό, ὅσο καὶ γὰρ νὰ τὸν ἐκμυστήσουν πού τοὺς ἐξουλαχίστηκε καὶ δὲν κατέστρεψε τὸν κόσμο.

Τὸν τρόπο πού ἐννοῶσαν οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὸ ἐτος 1000, τὸν ἐννοῶσαν καὶ κάθε φορά πού ἔβλεπαν νὰ παρουσιάζεται τὸ στε- ρεώμη κομήτης. Σὲ ὄλας τὴς ἐποχῆς οἱ κομήταις ἀθεωροῦντο ὡς προάγγε- λοι μεγάλων καταστροφῶν καὶ κατα- κλυσιῶν. Τὸ σῆμα μάλιστα τοῦ κο- μήτου ἦταν ἐκεῖνον πού βοηθοῦσιν καὶ τῆς φαντασίας, προκαλοῦσε τὸ μεγαλύτερο τρόμο στους ἀν- θρώπους. Ἄλλοτε ἔβλεπαν πώς εἶχε σχῆμα ἀπειλητικῶ ἔμφους καὶ ἄλλοτε τρομεροῦ δράκοντος. Καὶ κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα ἀκόμη, ἡ ἐμφάνισις ἐνὸς κομήτου, ἀθεωροῦντο ὡς προμηνύμα- τοῦ τέλους τοῦ κόσμου. Σὲ μια συλ- λογὴ «Θαυμαστῶν Ἱστοριῶν» ὑπάρχει ἓνα κεφάλαιο τιτοφοροῦμένο «Ὁ κο- μήτης πού παρουσιάστηκε κατὰ τὸ ἐτος 1577» στὸ ὁποῖο διαβάζει κανεῖς τὴν ἀκόλουθη πρόβλεψη:

«Δὲν ὑπάρχει πιά καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ σημεῖα τοῦ οὐ- ρανοῦ μᾶς προαναγγέλλουν ὅτι τὸ τέλος τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἡμέρα τῆς τρομερᾶς κρίσεως τοῦ Θεοῦ ἔ- φτασε.»

Καὶ κατὰ τὸν παρελθόντα ἀκόμη αἰῶνα, ὁ κόσμος ἐξακολουθοῦσε νὰ φοβάται τοὺς κομήτες. Ἡ ἐμφανίσεις κομητῶν κατὰ τὰ ἔτη 1816, 1832 καὶ 1857 προκαλέσαν μεγάλους πανικούς στήν Εὐρώπη. Ὅσοτό ὁ κόσμος δὲν κατεστράφη ἀκόμη.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τοὺς κομήτες, ὑ- πάρχει κάποιος ἄλλος κίνδυνος σοβα- ρώτερος πού ἀπειλεῖ τὸν πλανήτη μας. Ἡ ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἀν οἱ ἀχτίτες τοῦ ἥλιου ἀπο- σβῆναι, ἡ γῆ θὰ μεταβληθῇ ἐκείνη σ' ἓνα ἀ- πέραντο κοιμητήριον. Ὁ Βίρων, σ' ἓνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ποιήματά του, φαν- τάζεται πὺς θὰ εἶνε ὁ κόσμος μετὰ

τὸ σβῆσιμο τοῦ ἡλίου. Καὶ νὰ τὴ γράφει :

«Εἶδα ἓνα ὄνειρο, πού δὲν ἦταν ὁμοῦ ὁμοῦ ὄνειρο. Ὁ λαμπρὸς ἥλιος εἶχε σβῆσει. Τὰ ἀστρα πλανότωνσαν σκοτεινὰ μέσα στὸ αἰώνιον διάστημα, στερημένα ἀπὸ τὴς ἀχτίτες του καὶ χωρὶς ν' ἀκολουθοῦσιν τὸν κανονικὸν τους δρόμον. Ἡ παγομένη γῆ κινεῖτο σκοτεινὴ μέσα στὸν ἀέρα, τὸν ὁποῖον ἡ σελήνη δὲν τὸν ἐφωτίζε. Τὸ πρωτὶ ἔσχατον, ἔφευγε καὶ ξαναγύριζε χωρὶς νὰ φέρῃ τὸ φῶς. Οἱ ἄνθρωποι εἶχαν ἐξαλείψῃ τὰ πάθη τους μέσα στὸν τρό- μον αὐτῆς τῆς ἀπογνώσεως. Ὅλας οἱ καρδίαις παγομέναι, ζητοῦ- σαν σὲ μια ἐξωστίατη προσευχὴ τὸ φῶς. Οἱ ἄνθρωποι ζήτουν γύρω ἀπὸ τὴς μεγάλας φωτιεῖς πού εἶχαν ἀνάψει. Οἱ θρόνοι, τὰ παλάτια τῶν βασιλείων, οἱ καλύβες, κάθε εἶδος κατοικίας εἶχαν κείνη γὰρ νὰ φωτισθῶν τὰ σκο- τὰδια. Ὁ πολιτεῖες εἶχαν κείνη ἀπὸ τῆς φωτιᾶς καὶ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν μᾶζες τὴ γύρω ἀπὸ τὰ σπῆτια τους ἀγκαλιάζοντο γὰρ ν' ἀλλ' ἠλοκοιταζοῦν μία τελευ- ταία φορὰ.»

Ἀπὸ τὸ ποιητικὸν ὄνειρον δὲν εἶνε πράγματι εὐ- τυχῶς ὄνειρον. Καὶ ἡ ἐπιστήμη παραδέχεται μὲ κά- ποιες ἀναλογίαι αὐτὴ τὴν ἀποψη ἐν περιπτώσει θανα- τῶ τοῦ τῆς γῆς, ὅταν τὸ ἥλιος νὰ τῆς φωτίζῃ. Γιατὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν θεωρεῖ τὸν ἥλιο ὡς μιὰ ὕλη ἀναλλοίωτη καὶ ἀνεξάντλητη. Ἡ δύναμις τοῦ ἀδι- ναμίτου σιγα-σιγὰ, ὅπως ὄλων τῶν σωμάτων πού ἀνα- λίσκουν φῶς καὶ θερμότητα. Ὁ μέγας φυσικός Χέλ- μοτς πιστεῖει ὅτι ὁ ἥλιος κατηνάλωσεν ὅλην σχεδὸν τὴν ἐνέργειαν πού περιεῖχε τὸ νεφέλωμα ἀπὸ τὸ ὁ- ποῖο βῆκε τὸ πλανητικὸ μᾶς σύστημα. Ὑπολογίζει ὅτι τὰ 453-454 τῆς ἐνεργείας αὐτῆς ἔχουν ἤδη ἀνα- λωθῆ. Ἀποδείξει ἄλλοτε αὐτοῦ εἶνε καὶ αἱ λε- γόμεναι κηλίδες τοῦ ἡλίου.

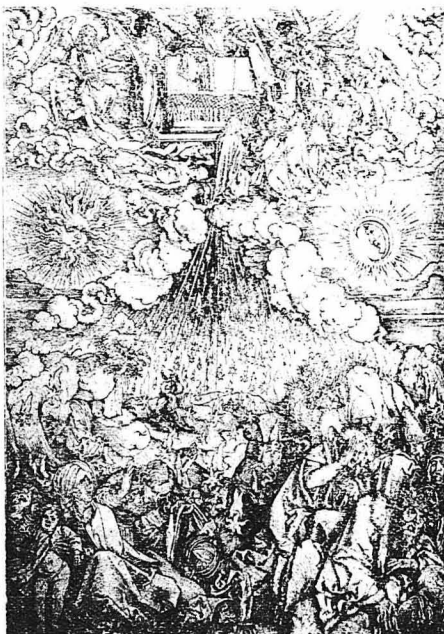
Σὲ περιπτώσει ψύσεως τοῦ ἡλίου, ὁ θάνατος τοῦ πλανήτου μας θὰ ἐπιτρέποντο βραχυτάτος καὶ ἀργός. Ἐφόσον ὁ ἥλιος ὀρθῶν σιγα-σιγὰ, θὰ λιγοστεῖ καὶ σὴν γῆ τὸ φῶς καὶ ἡ θερμότης, πράγμα πού θὰ ἐξῆ ἀμέσῃ τὴν ἐπίδραση του ἐπὶ τῆς βλαστήσεως, ἡ ὁποία θὰ μα- ραίνεται καὶ αὐτὴ σιγα-σιγὰ ὡς πον στὸ τέλος θὰ ἐξαλειφθῇ ἐν- τελῶς κάθε ἔχνος χλῆος ἀπὸ τὸ προσώπου τῆς γῆς. Τὸ ἴδιον θὰ συμβεῖ καὶ μὲ τὰ ζῶα. Ὁ ἄνθρωπος θ' ἀντισταθῇ μόνος καὶ τε- λευταῖος στὸ σβῆσιμο τῆς ζωῆς, ὡς πον κα' αὐτὸς στερημένος τὸν πόντον θὰ ὑποκίνη. Σιγα-σιγὰ, ὅταν ἀιώνως πολλοὶ περῶσαν, οἱ ὀκεανοὶ θὰ παγώσουν καὶ ἡ γῆ, ἡ ὁποία θὰ μοιάξῃ μὲ μιὰ ἀπέ- ραντη παγομένη ἐκταση, θὰ βυθισθῇ στὸ ἀπῆλυτο σκότος. Καὶ θὰ ἐπακολουθῆσῃ ἡ βασιλεία τοῦ σκότους, τῆς ἀπογνώσεως καὶ τοῦ θανάτου.

Ὡς τόσο ἡ ψύξις τοῦ ἡλίου ἢ ἡ συνάντησις μ' ἓνα κομητὴ δὲν εἶνε οἱ μόνες περιπτώσεις θανάτου τῆς γῆς. Ὁ φλοιὸς ἢ ἡ ἐπιφά- νεις ἐπὶ τῆς ὁποίας ζοῖται μορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐλαχίστη εἰς πῆθος, ἂν τὴν παραβῶμε μὲ τὴν γεωστὴ καὶ διάπυρον μᾶζα πού βρῖσκεται στὸ κέντρο τῆς γῆς. Πολλοὶ λοιπὸν ἐπιστήμονες, προσέβη- ναν ὅτι μιὰ μέρα ὁ φλοιὸς αὐτὸς θὰ διαρραγῇ καὶ θὰ καταρρεθῇ. Ἄλλοι πάλι προσέβησαν ὅτι μιὰ μέρα, λόγω τῶν βροχῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀτμοσφαι- ρικῶν ἐπιδράσεων, θὰ ἰσοπεδωθῶν τὰ δρη μὲ τὸ ἄλλο ἐδάφος, τότε ἡ γῆ θὰ γίνῃ τελεία σφαῖρα. Διότι οἱ ὀκεανοὶ μὴ βρῖσκοντες κανένα ἐπιπό- διο θὰ ἐκχυθῶν σὴς στερεῖς καὶ ἡ γῆ θὰ μεταβληθῇ σὲ μιὰ ἀπέραντη θάλασσα. Ὑπελόγισαν ὅτι τὸ βάθος τῆς θάλασσας αὐτῆς θὰ εἶνε 200 μέτρα.

Ἄν παραδεχθῶμε τὴν πιθανότητα ἐνὸς ἀπὸ τοὺς κατακλυσιμῶν αὐτῶν μᾶς μένει νὰ μάθουμε πότε θὰ συν- τελεσθῇ αὐτός. Ὁ διάστημα φυσιοδί- φης Μπρυφὸν προσέβηνε ὅτι μετὰ 95.000 χρόνια ἡ δημοκρασία τῆς γῆς θὰ εἶνε τόσο χαμηλὴ ὥστε θὰ καθί- σονται ἀδύνατος κάθε ζῶη ἐπ' αὐτῆς. Ὁ Λεβερὶ πιστοποιεῖ πάλι ὅτι τὸ ἡ- λακό μᾶς σύστημα ἔχει ἀκόμη ζωὴ 35 ἑκατομμυρίων χρόνων. Οἱ παρα- δεχόμενοι πάλι τὴν ἀποψη τῆς ἰσοπε- δώσεως τῶν ὀρέων ὑπολογίζουν ὅτι μέσα σὲ 6.000.000 χρόνια τὰ νερὰ θὰ ἔχουν καλυφῆι τὰ πάντα. Ἄλλοι ἀ- κόμο λένε ὅτι μετὰ 10.000.000 χρόνια, ἡ γῆ ἀπὸ προηγουμένως μεταβληθῇ σὲ ἀκατόκρητη ἐρημο, θὰ περιέλθῃ σὲ κατάστασις ἀπολύτου νεκρώσεως, ὅπως ἡ γειτονικὴ μᾶς σελήνη. Ὅσοτό, σὲ κανένα ἀπὸ τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτοὺς δὲ μποροῦμε νὰ βασισθῶμε θετικῶς. Ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶνε —ἀν δεχθῶμε τὴν πιθανώτερα ἀπο- ψυχ καταστροφῆς τῆς γῆς, τὸ σβῆσιμο τοῦ ἡλίου—ὅτι τὸ ἀστρο ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ μας, ἔχει ἀκόμη ἀνυ- πολόγησιτη δύναμη ἐνεργείας.

Ὁ περίφημος Γάλλος ἀστρο- λόγος τὸν Μεσαίωνος Νουστρε- δάμος (14ος αἰῶν).

Ἡ βροχὴ τῶν ἀστρῶν, ἡ ὁποία σύμφωνα μὲ τὴν Ἀποκάλυψη θὰ καταστρέφῃ τὸν πλανήτη μας. (Ἐκφρασις τοῦ μεγάλου γερανοῦ ζωογράφου ΝΤΥΡΡΕΡ).